

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 134. — ŠTEV. 134.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 9, 1934. — SOBOTA, 9. JUNIJA 1934

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

SOCIJALNI PROGRAM PREDSEDNIKA ROOSEVELTA

PREDSEDNIK SE JE V POSLANICI Z VSO VNEMO ZAVZEL ZA STAROSTNO ZAVAROVANJE

Predsednik je sledil v svojih priporočilih raznim evropskim deželam. — Za izvedbo njegovega programa bo potrebnih dvajset tisoč milijonov dolarjev. — Z vso vnemo se je zavzel za starostno zavarovanje. — Demokratje so njegova izvajanja pozdravili z navdušenim ploskanjem.

WASHINGTON, D. C., 8. junija. — Predsednik Roosevelt je danes naslovil na kongres poslanico, s katero je presenetil vso ameriško javnost in tudi ves svet.

V poslanici zahteva, naj ima ameriški narod življenski standard, kakoršnega nima noben drugi narod na svetu, naj bodo ameriški delavci zaščiteni proti nezaposlenosti ter naj stari in oslabeli uživajo starostno pokojnino.

Demokratje so njegovi poslanici navdušeno ploskali, dočim so republikanci molčali.

Predsednik namerava presaditi v Ameriko razne socijalne ideje, ki so po nekaterih evropskih državah že več let uveljavljene.

Za uresničenje tega svojega idealu bo treba najmanj dvajset tisoč milijonov dolarjev.

Njegov priporočila so v kratkem naslednja:

— Najmanj, kar moremo nuditi ameriškemu narodu je: varnost doma, varnost življenja in zavarovanje proti nezaposlenosti. (Ameriški delavec naj bi bil zavarovan proti nezaposlenosti po angleškem uzorcu. Zavarovanju proti nezaposlenosti se mora pridružiti tudi starostna pokojnina.)

— Po našem mnenju, — je dejal predsednik, — je varnost moških, žensk in otrok na prvem mestu. Ljudje naj stanujejo v dostojnih domovih.

Prihodnjo zimo bo naša največja naloga, da zaščitimo našega državljanata potom socijalnega zavarovanja. V to svrhu bo potrebnih dvajset tisoč milijonov dolarjev.

— Trgovskemu svetu nikakor nismo naložili prevelikih bremen. Moti se tisti, ki misli, da smo bili proti postavnemu in primernemu dobičku.

— Na stotisoč ameriških družin živi v krajih, kjer ne bo v prihodnjih letih nobenega izgleda za življenske možnosti.

— S smotrenim gospodarstvom moramo preprečiti gospodarske katastrofe, ki se pojavljajo od časa do časa.

— Bojazen in skrb, ki sta posledica neznanih nevarnosti, prispevata k socijalnemu nemiru in gospodarski demoralizaciji.

Glede varnosti posameznika in družine je rekel predsednik:

— Varnost posameznika in družine je odvisna od treh faktorjev. Ljudje hočejo imeti dostenjna stanovanja; prebivati hočejo tam, kjer se jim nudi prilika za zasluzek in hočejo biti zaščiteni proti onim nesrečam, ki jih v tem nepopolnem svetu ni bilo mogoče izključiti.

Glede smotrenega gospodarstva ima predsednik sledeči načrt: industrijo je treba decentralizirati in velike tovarne porazdeliti po vsej deželi.

Kjer je količaj prilike je treba začeti s pogozdovanjem ter zaščititi ob rekah ležeča človeška bivališča pred povodnjim.

Vso rodovitno zemljo je treba izrabiti, nerodovitno pa opustiti.

Na način bo dobilo delo in zasluzek na milijone oseb, ki tvorijo sedaj armado nezaposlenih.

Predsednikov program temelji na priporočilih senatorja Wagnerja, samo da je dosti bolj obširen in bolj globoko zasnovan.

Jeklarski baroni ne dajo nobenih koncesij

FRANCIJA IN NEMČIJA SOGLAŠATA

S francosko - nemškim sporazumom je bila rešena razorožitvena konferenca. — Nemčija se bo vrnila v Ženevo.

Ženeva, Švica, 8. junija. — Po prizadevanju ameriškega delegata na razorožitveni konferenci N. H. Davisa so se francoski in nemški delegati sporazumeli za vrnilje Nemčije na razorožitveno konferenco. Zaradi tega vprašanja je prišlo na konferenco do hudega spora in delegati so bili razdeljeni v dva enako močna bloka.

Ta sporazum vsebuje naslednje točke:

1. Nemčija bo povabljena po diplomatskih potih, da se vrne na razorožitveno konferenco.

2. Imenovan bo poseben odber, ki bo sestavljen načrt za natančno izpolnjevanje dobiti bodice razorožitvene pogodbe. Pogajanje glede raziskovalnega predloga za varnostne sporazume se meddaljuje.

3. Pred razorožitveno konferenco bodo predloženi načrti raznih držav za splošno razorožitev.

Razorožitvena konferenca se bo nadaljevala, toda sklenjena ne bo nikakor pogodba, dokler Nemčija ne poslje na konferenco svojih delegatov.

Sovjetski komisar Maksim Litvinov, čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš in romunski zunanji minister Nikolaj Titulescu, ki stanjajo v istem hotelu, kjer so zborovali angleški, francoski in ameriški delegati, so bili o poteku pogajanj in sklenjenem sporazumu obveščeni.

Sedanji začasni sporazum mora biti predložen angleški francoski in enški vladi v potrditev.

KUBA JE POSTALA NEODVISNA

Washington, D. C., 8. junija. — Nova kubansko-ameriška pogodba, s katero se Združene države odpovedajo svoji protekcijski nad Kubo, in ki je bila podpisana pred desetimi dnevi, stopi v veljavno 9. junija ob 12.30 popoldne. Tedaj postane Kuba popolnoma neodvisna država.

GRŠKA SE OBORUŽUJE

Atene, Grčka, 8. junija. — Vojni minister George Kondylis je obrambnemu odboru priporočal za obrambo dežele izdatkov v znesku 1.009.000.000 drahem (9 milijonov 585.000 dolarjev), od katerih vsoto (tako izdanih 600 milijonov drahem) za vojni material. Pred nekaj dnevi pa je vlada predložila parlamentu predloga za zgrabo 16 rušev po 1600 ton.

KITAJSKI ODVAJALEC UBIT

Mukden, Mandžurija, 8. junija. Mančuurski vojaki so ustrelili Peng Pi-ja, ki je vodil kitajske roprape, ki so leta 1933 odvedli ameriškega državljanina Nielsa Nielsona. Peng Pi je dovršil vsečiljene v Peipingu, in je bil vodjen kitajskih prostovoljevcov proti Japancem.

STRANKARSKI BOJI V ANGLIJI

Komunisti so napadli fašiste na njihovem zborovanju. — Na obeh straneh je bilo mnogo ranjencev.

London, Anglija, 8. junija. — Noči in britve so se lesketale po londonskih ulicah, ko so se komunisti spopadli s fašistovskimi črnostrajenci na njihovem zborovanju v Olympia Hall.

Na obeh stranah je bilo mnogo ranjencev in ambulance so nekaterim nudile prvo pomoč, druge pa so odvajale v bolnišnice. Policijske pote in konjih je s palčami zopet napravila red.

Voditelj angleških fašistov Sir Oswald Mosley se je le z majvečjo težavo preril skozi mnogoč, da je prišel v zborovalno dvorano, kjer je govoril 15.000 fašistom.

Velika množica komunistov je skušala fašiste ovirati na njihovem potku k zborovanju, toda policijski metali komuniste iz dvorane.

Ko pa se je komunistom posrečilo priti v dvorano in se je pričelo preteč, je bilo mogoče videti mnogo ljudi v večernih oblačilih prihajati iz dvorane. Sir Mosley je moraj večkrat prenehati s svojim govorom, ko so fašisti in policijski metali komuniste iz dvorane.

Mosley je govoril dve uri in je bil burno pozdravljen, ko je zakljal:

— Ako bodo fašisti poklicani do oblasti, ne bomo pustili Anglijе, da bi bila edina neoborožena država med oboroženim svetom.

ŠOLA ZA UČITELJE BREZ SLUŽBE

Washington, D. C., 8. junija. — Zvezna vlada je v mnogih državah ustanovila šole, v katerih se bodo učili učitelji, ki so brez službe, kako je treba učiti industrijske delavce o delu in drugih vsakdanjih problemih.

PARISKA POLICIJA OPROŠČENA

Pariz, Francija, 8. junija. — Po treh mesecih preiskave in zaslivanja je parlamentarna komisija izrekla razordbo, da je bila pariska policija opravicevna streljati v nemirih na Place de la Concorde 6. februarja. Komisija ni mogla usiti nikogar, ki bi dal povelje za streljanje, v katerem je bilo ubitih 6 oseb. Vsled tega je komisija prišla do zaključka, da je policija streljala po svojem lastnem nagibu.

Vlada dolži stvarjarko, da niso pustili delavce iz gospodarskih, temveč revolucionarnih razlogov.

Španjska vlada je v nevarnosti, da bo vrzena.

PETLETNICA VATIKANSKE DRŽAVE

Papež je ob petletnici služil sv. mašo. — Odnošaji med Rimom in Vatikanom so zelo prijateljski.

Vatikan, 5. junija. — Papež Pij XI. je vsa vatikanska država je slavila peto obletnico podpisa laterske pogodbe z Italijo, vsljed česar je Vatikan postal neodvisna država in papež posvetni vladar.

Papež je služil sv. mašo v svoji zasebni kapelici. Belo-romene zastave so vihrale z vseh vladnih poslopij vatikanskega mesta.

Waterloo, Iowa, 8. junija. — Policija je bila obveščena, da se že en teden nahaja v okolici sumljiv automobile in dva detektiva sta bila poskana, da skrivajo pazi na ljudi, ki bi prišli s automobilem. Toda ni jih bilo treba dolgo čekati, ko se je približata nek moški in neka ženska.

Detektiva ju vstavita ter pričeta izpravevati. Moški pa se je obrnil in pričel bežati ter je med potom skušal potegniti revolver. Detektiva takoj pričeta streljati in mož pade smrtno nevarno ranjen. V bohnišnicu se je izkazalo, da je bil Dillingerjev tovarš Thomas Carroll.

Dekle pa je 21 let stara Jean Crompton, ki je rekel, da je Carrollova žena. Pržnala je tudi, da je bila v hotelu v Mercede, Wisconsin, ko je Dillinger med streljanjem pogebnil iz hotela.

Umirajoči Carroll je naročil, naj detektivi izročijo \$700, katere imata v svoji oblačilih. Cromptonovi predno je Carroll umrl, je tudi izpovedal, da je bil John Dillinger pri svojem zadnjem begu smrtno ranjen in da so ga njegovi tovarši skrivaj pokopal.

— Kje ste zakopal Johna? — ga vprašava detektiv.

— Skril sem ga, — odvrne Carroll, nato pa umrije.

Jean Crompton je bila pred kratkim z dvema drugima žensko oproščena krivide, da je skrivala Dillingerja v Little Bohemia.

Thomasa Carrola je izdal njegov automobile, ki ga je pustil v neki garaži v popravilu. Mechanik je postal pozoren, ko je avtomobil načel več avtomobilskih plošč v orožje. Ko je avtomobil popravljen, je takoj obvestil policijo.

Tako sta bila odpolana detektiva Emil Steffen in P. E. Walker. Ko je kmalu nato prišel Carroll s svojo spremljevalko, sta detektiva Carrolla ustrelila in je nekaj ur zatem v bohnišnicu umrl.

LITVINSKI DIKTATOR ARETRIRAN

Kovno, Litvinska, 8. junija. — Bivši litvinski diktator Avguštinas Valdemaras, ki je po zadnjih potrošil streloglavlji sedanjega vladarja.

— Ker je Japonska izstopila iz Lige narodov, — je rekel nek zastopnik japonskega zunanjega ministarstva, — sledi svojem načelu, da se v nobenem obiru ne zmeni za politične zadeve Lige narodov.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DELAVCI NAMERAVAJO RAZPISATI SPLOŠNO GLASOVANJE O ŠTRAJKU

WASHINGTON, D. C., 8. junija. — Temni oblači, ko so se zbirali nad središči industrije, so se nekoliko razpršili, ko so izjavili jeklarski mogoci, da nimajo nič proti ustanovitvi posebnega posredovalnega urada.

V splošnem pa niso dali jeklarski baroni nobenih koncesij in jih najbrž tudi ne nameravajo dati. General Johnson je včeraj dolgo čas razpravljal z zastopniki organizirane delavstva. Kakor kaže, ni imelo posvetovanje nobenega uspeha.

Mike F. Tighe, predsednik Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers, je rekel: — Jutri popoldne ob pol treh se bomo zopet sestali. Mi smo zelo optimistični, vse je prično od jeklarskih mož.

Strokovna organizacija bo najbrž razpisala javno glasovanje, če so delave za posebno razsoditev ali za štrajk.

Glasovanje bo razpisano v začetku prihodnjega tedna.

Prihodnji teden bo pozval predsednik k sebi zastopnike jeklarskih baronov.

AMERIKA IN JAPONSKA

Letalu je tudi na morju odmerjena važna naloga. Kakor bo letalstvo igralo v vojni na suhem izredno vlogo — nekateri celo trdijo, da bo njegova vloga odločilna — tako bo tudi morsko letalo strančno morilno in uničuječe oružje. Morski izvedenci si že dolgo časa belijo glave, kako bi mornarice zatočili čim uspešnejše sodelovanje letalstva.

Rene La Bruyere piše v "Journal de Geneve", da se je 14. novembra 1911 ameriški pilot Evgen Ely prvi spustil s svojim letalom s krovu križarke "Birmingham". Podobne poskuse so napravili poleg nekega tekmovanja na morju, ki ga javnost niti ne opazi.

BREMEN VOZI ZLATO

Cherbourg, Francija, 7. junija. Na parnik Severonemškega Lloyda "Bremen" je bilo maloženega 1200 kilogramov zlata v vrednosti \$1,213,290. Zlato je namenjeno za Chase National Bank v New Yorku.

V zadnjem času postaja vprašanje letalskih matic zelo pomembno, ker obstoji med Japonsko in ameriškimi Združenimi državami ostra tekma v gradnji teh edinice; nasprotno se v Franciji in na Angleškem ne zanimajo toliko za ta tip ladij. Francija je križarko "Bearn" (22.106 ton) preuredila v letalsko matico, posledi ni zgradila nobene takšne ladje več. Anglezi so zgradili celo vrsto takšnih ladij in sicer "Furious", "Courageous", in "Glorious" l. 1916., "Argus" l. 1917. "Eagle-a", l. 1918. in drugega "Hermes" l. 1917. Posledi je tudi Angliji prišlo na misel, da so takšne ladje matice, ki presegajo tonažo 20.000 ton, nepraktične, ker so nerodne, prepočasne in jih sovražnik lahko uniči s podmornicami. Na drugi strani bi s tako ladjo šla pod morje tudi vsa letala, ki bi jih ladja nosila. Poleg tega so izvedenci ugotovili, da so letala s teh matic sicer z lahkoto dvignejo, mnogo teže pa pristanejo. Iz teh razlogov so Francozi prvi pričeli graditi drugačen tip letalskih matic. Tonaža teh ladij ni tako ogromna in poleg tega imajo to prednost, da lahko nastopijo v bitki tudi kot vojne ladje. S seboj nosijo veliko zalogu letal. Ta se ne spustijo v morje z ogromnega krova, ki naj služi za letališče, temveč s pomočjo dvigal. Kadar se letalo vrne, ga prav tako dvignejo iz morja z dvigalom. Takšna letalska matica ima tudi navadno obliko vojne ladje. Francozi so zgradili n. pr. ladjo matico "Commandant Teste" (10 tisoč ton). Te ladje špuščajo letala tudi s pomočjo katapulta.

Nasprotno gradijo Združene države in Japonska še vedno ogromne ladje matice prvotnega tipa. Toda Američani so se poleg tega opravili tudi francoskih skupin in grade tudi manjše ladje matice, ki so pripravljene tudi na boj s sovražnikom. Američani računajo, da bi v primeru spopada z Japoni nihovih ladje morske daleč na morje, kjer mora biti vsaka ladja pripravljena na boj. Že v Washingtonski pogodbi iz l. 1922. so si Američani znali priboriti prednost pred Japonci; ta sporazum določa, da smejo Američani graditi takšnih matic za 135.000 ton, Japone pa samo za 81.000. Določeno je tudi bilo, da ne sme nobena ladja obsegati več kakor 27.000 ton in ne sme biti oborožena s topovi večjega kalibra kakor 203 milimetri. V londonskem sporazumu je bil ta kaliber znižan na 155 mm. Američani so zgradili že l. 1925. matico "Lexington" in Saratoga". Njihov program obsega zdaj še več velikih matic, in sicer "Yorktown" in "Enterprise" (obe 20.000 ton) in manjše kakor so "Ranger" (13 tisoč ton) in "No. —" (15.000 t.). Samo ladja "Ranger" bo nosila s sabo 76 letal; vozila bo z brzino 29 milij. Oborožena bo s protiletalskimi topovi.

Na drugi strani se tudi Japonec pridno pripravljajo. Zgradili so že matice "Hosho" (7470 ton), "Kaga" in "Akagi" (po 26.900 ton),

nadajo "Ryujo" (7100 ton), in več drugih matic s tonažo 10.000 ton.

Oboroževalna tekma na morju je med Japonsko in Ameriko v polnem teku. Imela je za posledico hujše oboroževanje Anglike. Tako sta matici po 20.000 ton. Novejše matici se čedlju bolj izpopolnjujejo v tehničnem pogledu. Tako imajo na Angleškem pri matičah pravno, ki zavaruje letala pred hudim vetrom. Na ladji so dvigala s plovno, široko do 15 m.

Francoska časnikarja po pravici vznemirja to tekmovanje na morju, ki ga javnost niti ne opazi.

Cherbourg, Francija, 7. junija. Na parnik Severonemškega Lloyda "Bremen" je bilo maloženega 1200 kilogramov zlata v vrednosti \$1,213,290. Zlato je namenjeno za Chase National Bank v New Yorku.

Dopisi.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

časa delal v tukajšni usnjarni, obredih na pokopališče sv. Jurija. Pokopališče je v lepem kraju. Na eni strani se razprostira Michigansko jezero, na drugi strani pa vodi cesta Chicago—Milwaukee. Tam počiva že mnogo Slovencev in Slovenk. Ko gledam na pokopališče, se nehotje spominim Greгорčičevih verzov:

Kako je vrtec ta hladan, kako hladan, kako miran, posvetni hrup mu je neznan. Saj tu jo javni, skupni vrt, ki noč in dan stoji odprt, vrtnar mu je pa bela smrt.

F. Leskovec.

Pokojnik je bil poštenjak od nog do glave. Bil je dober katoličan, pa je bil z vsakim prijazen, naj bo socialist ali komunist. V politiko se ni nikdar spuščal. Da je bil povsod priljubljen, je priča silna udeležba pri njegovem pogrebu.

Pokopan je bil po katoliških

iskali smo par prijateljev, pa tudi oni ne upajo na boljše čase. Trinadstrop je lepo in čisto mesto, pa je dosti poslopij praznih. Na Agular je precej starih naročnikov vašega lista. Dosti je pa tudi takih rojakov, ki bi ga rali imeli, pa ne morejo plačati. Vsepovsod je beda in pomanjkanje. Vsepovsod je pa tudi dosti rodovitne zemlje, kamor naj bi se podali nezaposleni in začeli delati kot so delali priči pionirji.

Vse rojake lepo pozdravim in jim želim boljših časov.

M. J. Bayuk.

Timmins, Ont., Kanada.

Upam, da ta dopis ne bo romal v uredniški koš, saj skoraj ni nobenega glasu od tu, če prav nas živi precej Slovencev v tem kraju in si služijo svoj kruh z trdim delom pod zemljo do 4000 čevljev globoko. Tu je sredisce kanadske zlate industrije. Kljub go-

sposarski krizi smo mi še dokaj srečni, ker zlati rudniki obratujejo s polno paro in tako imamo reden zaslužek. Je pa tudi dovolj brezposelnih, kateri prihajajo od vseh strani v nadu, da se jim posreči dobiti delo, ker je pa pri sedanjih razmerah bolj težko.

Zadnja tri leta smo imeli Slovence svojega agenta v osebi J. N., doma iz župnije Rob pri Velikih Laščah pri enem izmed večjih tukajšnjih rudnikov. On je posredoval, da se je zaposlilo precej naših ljudi proti sramotno visoki nagradi od 200 do 400 dolarjev. Sigurni smo, da je on spravil ved kot dve tretine za svoje posredovanje, kljub temu, da je sam poskusil vse dobrote dolgega stanja brez budiča v žepu.

Povečini so bili to ljudje že zelo dolgo brz dela, nekateri od 2 do 5 let. Nekateri so že prepovedali celo Canado, iskajoči si dela, a brez uspeha. Končno so se pa odločili, da plačajo za delo, same do dobe konca žalostnega vrednega potovanja. Seveda, denarji niso imeli in tako se je vsak obrnil s prošnjo za posojilo na domačina ali znance, da mu je posodil denar. Čeprav je bila cena pretirana in sramotno visoka, gre do tu še vse v redu.

Ko so se pa pritožili Angleži in Francozi, kako je z oddajanjem dela, so pa premisili osobje katero jemlje ljudi na delo, da namenom, da se prepreči sramotno početje. Posledica tega je pa ta, da Slovani ne dobijo več dela. Seve-

do g. N. je govoril, da ima še vedno zvezo in da ne bo dolgo, ko bo dobil zaposlitev več Slovanov, de denar je hotel od vsakega vnaprej, kar so mu fantje tudi dali, da bodo tako po dolgem času rešeni mučnega življenje. In ko je krovos N. enkrat videl, da se ne bo dalo več izvleči od siromakov, jo je dne 22. maja popihal neznameno kam in tako odnesel najbolj revnim izmed revnih kakih 12,000 dolarjev, za katere se ve, gotovo pa več. To je udarec za tiste, kateri so bili tako ponosni nanj.

Zaenkrat se je izgubil, toda gotovo je, da enkrat bo prišel v roke pravici, takrat naj pa nikar ne pričakuje milostne sodbe.

Po mojem mnenju je to zločin, ki kliče po maščevanju. Čitatelji naj pa presodijo sami, česa in kaj je sploh vreden tak človek.

Lepe pozdrave vsem Slovencem po širni Severni Ameriki!

Naročnik: Glas Naroda.

SMRT, KI OBTOŽUJE

Beograd, 25. maja.

Pred Slavijo se je vrgla pod tramvaj mlada uradnica ministarstva socialne politike Ljubinka Jugovićeva. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji večer doživeljala najkrutnejše razočaranje v svoji ljubnosti. Ljubinka je bila vestna uradnica in skrbno članica revne družine — matere in dveh bratov — ki je preživila nekdaj, ko je še živel oče, uradnik v Kragujevcu. Na strašen način si je vzela življenje baš pred hišo, kjer je prejšnji

SPOPAD MED POLICISTE IN STRAJKARJI

Slika je bila posneta, ko je neki policist podrl strijkarja na ta tekot izgredov v Minneapolis, Minn.

ŽENSKA PREMAGALA

ŽENSKO

Novezelanska letalka Miss Jean Batten je to dni izvajala nov svetovni letalski rekord na proggi Anglija-Australija. Dejavnika se je 8. maja z letališča Lympne na Angleškem in je prispela po 14 dneh v Port Darwin v Australiji. Rabila je za vožnjo 14 dni 23 ur in 53 minut ter je s tem posekala svoječasni rekord Amy Johnsonove, sedanja žena letalec Mollije za 4 dni in pol.

Battenova je stara komaj 24 let. Do pred kratkim je bila že dočela neznačljiva letalka, zato pa je postala čes moč slavna in jo občuduje svet. Njen uspeh je tem dragocenosti, ker je letela z letalom, ki ni najnovije konstrukcije in se nahaja v prometu že štiri leta.

Mlada rekordekerka je že dvakrat poskusila svojo srečo na proggi iz Anglije v Australijo, toda obiskat je njen podvig ponosno. Prejšnji se je morala ustaviti v Indiji, drugič v Rimu. Zaradi žalosti, s katero je zasledovala svoj smoter, je dobro v angleški javnosti pridevek "dekle ki vedno iznova poskuša". Battenova je prvotno študirala glasbo, potem pa jo je želja po letanju tako obsejala da se ji ni mogla več izviti. Proti volji svojega očeta je prešla klavir in odpotovala s svojo materjo na Angleško, kjer se je izurila v letalstvu.

Med načinom so se odigravali strasti priozori. Matere so kakor blazne dirjale po cestah k svojim otrokom, da bi jih otele v zadnjem trenutku. Niti ene ni zapustil spomin.

OPUSTOŠENA TIBERIJA

Naročite se na "GLAS NARODA"
največji slovenski dnevnik
Združenih držav.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poucen v vseh stvarach. Vsled naše dolgotrte skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojmovna in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratno dovoljenja, potne liste, vizeze in splet vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanj stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, BE-ENTER PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zanotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N.Y.

PO MENEVRIH AMERIŠKE MORNARICE

TAJINSTVEN PRSTAN SLOVITE IGRALKE

Leta 1807. je igrala slavna francoska igralka Marsova v mali, že zdavnaj pozabljeni enodejanki "Brueys in Palaprat" vlogo junakinje, gospodične pl. Beauval. V tej igri je neka scena, v kateri hoče ijabinka rešiti svojega junaka dolgov in mu zato žrtvuje vse svoje dragoceneosti, da bi jih prodal in plačal dolbove.

Pri tej priči je igralka na odru vedno snela s prsta blesteč prstan in ga dala igralcu, ki je predstavljal ujenega junaka. Ta prstan je spadal med gledališke rekvizite in je bil samo navaden kos stekla, vdelan v meden obroček. Vsek večer je inspicijent igrački izročil ta prstan in ga spet vzel, ko je bila predstava končana.

Ko se je enodejanka šestič ponovila, je izročil inspicijent Marsovi tiki pred ujenjem nastopom eleganten etui z zapečatenim pismencem. Ko je skalo presenečna odprla, je zagledala na modrožametni podlogi najlepši diamant, kar si jih je sploh mogla misliti. Bil je vdelan v dragocen zlat obroček. Pisemec je pa obsegalo sledečo vsebino:

"Prstan, ki ga imate, Vas nikač ne vreden. Vzemite torek tegale, ki ga Vam nudim prav iz srca! Mirno ga lahko sprejmite, kajti pošljam ga samo umetnosti, ne pa ženski. Spadan k Vasim najvitemejšem čestilcem, toda moje imenost ostane vse življenje neznan, zakar Vam zastavim svojo častno besedo!"

Igralka je hotela kljub temu prstan zavrniti, toda tisti hip je vstopil inspicijent in ji naročil: "Hittite! Zamudili boste svoj nastop!"

Tragedka je imela le še toliko časa, da si je urno nateknila dragocen prstan in že je stala na odru. Darilo je bilo torek sprejet.

Potekla so leta.

Neznanji čestilci je ostal zvest svoji besedi, nikoli se ni javil.

Sobarica Marsova Konstanca Mulon in njen mož sta ji 19. oktobra 1827 ukradla vse dragulje in pogbenila. Moža so kmalu nato aferirali v Švicari. V njegovih skorajnih so našli mnogo dragocenosti, toda prstana ni bilo nikjer. Mulon ni hotel nicesar vedeti o njem. — Marsovo, ki je bila na višku svoje ustvarjajoče sile, je ta izguba zelo potra.

Spet je minilo nekaj let. Neki večer je bila slavna igralka na

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANAAngleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA",
216 WEST 18TH STREET
NEW YORK CITY

STANE SAMO

\$2

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RUDOLF KRESAL:

SAMOTEN STREL

V noč je kipela molitev človeka, grinja ga noč. Na nebuh ni zvezd, Nihče ni posluhnih. Čas je splaval Nemara se po njem pode hudojurni bledci. V vodi trpeče srebrno zlati oblaki. Le srebrni stalaktit v nemirni vodi, luči na nabrežju, hiše v globokem mraku, belo razsvetljeno v globokem mraku, skozi katera užarjajo glasovi razglašenega klavirja in opitih gostov, so nemir in luči so v tem traku, ki ga lomijo v luči, ki prepevata nerazumljivo peskovaljejo se stalaktit. Na obeh sem bledci.

Neslišno teče reka. Teče. — In na okna elektrarne in bledo rumene obrežne streljice, valovi v globokem srebrnem traku. Vse obrežne virja in opitih gostov, so nemir in luči so v tem traku, ki ga lomijo v luči, ki prepevata nerazumljivo peskovaljejo se stalaktit. Na obeh sem bledci.

Neslišno teče reka. Teče. — In na okna elektrarne in bledo rumene obrežne streljice, valovi v globokem srebrnem traku. Vse obrežne virja in opitih gostov, so nemir in luči so v tem traku, ki ga lomijo v luči, ki prepevata nerazumljivo peskovaljejo se stalaktit. Na obeh sem bledci.

Prav nič ni tišine. Prav nič nimele ta srebrno se desketajoči stalaktit, ki jo lomni na dvoje, razodeva od neštetnih žarkov in tekoče vode kakor prsi ponujajočega se deklet. — In okna kavarne, skozi katera užarjajo glasovi razglašenega klavirja in opitih gostov, so nemir in luči so v tem traku, ki ga lomijo v luči, ki prepevata nerazumljivo peskovaljejo se stalaktit. Na obeh sem bledci.

Prav nič ni tišine. Prav nič nimele ta srebrno se desketajoči stalaktit, ki jo lomni na dvoje, razodeva od neštetnih žarkov in tekoče vode kakor prsi ponujajočega se deklet. — In okna kavarne, skozi katera užarjajo glasovi razglašenega klavirja in opitih gostov, so nemir in luči so v tem traku, ki ga lomijo v luči, ki prepevata nerazumljivo peskovaljejo se stalaktit. Na obeh sem bledci.

To je. Ta igra žarkov v vodi, v kateri se lomijo in čarajo podobe razkošno osvetljene streljice v veliki temni podzemni dvorani. Od v cestu, sujejo človeka iz zemlje.

Nekje zavrsne luč pa zdaj pižarek. Utoli si so v labino valovito škal. V daljavi zašumi. Slisati je gladino. Tihib vodi delajo družbo, repot, enčilno, pridruženo šumene oddaljujivih se koles. — Skrivnostno brnenje: iz elektrarne prešinja dolge ure, skozi katere se vlečo drsajoči koraki. Koraki živih ljudi, počasni in negli. Da, žasih kdo steče. — Kdo ve, čemu teče, kam se mu mudri?

Ne. Ne. Le naj ostane ta noč. Naj bo le vse, prav vse odmaknjeno. Zdaj je dobro in lepo. Nič še ne moti trdnih oči. Ničesar ni, kar bi človeku jemalo njegovo pravo podobo. Z vsem in z vsemi je sam. Kaj, če so tam v elektrarni razsvetljena vsa okna in hodi od stroja do stroja, poslušajo drug od drugega. Zdaj brni zdaj klenka, zdaj stope dolg in zategneno, ugašajoče, v dolgih predstekih. Dvanajstkrat dvanajst glasov plasti golobe, drobi noč v tisoč koscev. S pločnikov udarjajo visoko v okna pijani koraki, hripijavi glasovi, vrisk opitega dekleta, kričavi smeh pohotne kribulje, kletve, itza kavarneških vrat se pa plazijo globoko sklonjenata telesa, opotekajo se sence skozi rumeno luč cestnih svetilk v temo. — Domov?

O, da. Naj le ostane ta noč. Kdor gledi v njo sam, z gretkimi spominimi na žive duše, se ji predra. In ona ga sprejme v svoje naročje. V njem mi je dobro. Ne more ga zapustiti. Ona, tihia, zvesta, mračna znanka.

Tam, kjer je srebrno se leketa, nemirni stalaktit pripet na gladinu reke, kipi nad najo cerkev, dneva. Ničesar ni, kar bi v tem ljubezen, ki je namenjena kdo več. Široko prečelje je kakor obok, ki trenutku dalo človeku lepo misel, konut in je zdaj kakor sikajoči glasno mogočno, nevidno breme. Za Ničesar več ni. Nemir in rumene sovi ognja in pošastno pojočih

Kam? — Denov! — Haha! Kdo ve, kje in kako jim doni zamolki šum bezinskega klavirja, pesem eiganov in pogled ponujajočega se otroka v krakem krilem — Vsa noč se krohoče. V njenem krohotu, ob njenih vabah se razblinjuje.

Nicesar ni odmaknjeno studujem, bolno utripajočem sreču. Vso gladinu reke, kipi nad najo cerkev, dneva. Ničesar ni, kar bi v tem ljubezen, ki je namenjena kdo več. Široko prečelje je kakor obok, ki trenutku dalo človeku lepo misel, konut in je zdaj kakor sikajoči glasno mogočno, nevidno breme. Za Ničesar več ni. Nemir in rumene sovi ognja in pošastno pojočih

Morda v tej močni uri blagruje kdo njega, ki hodi od stroja do stroja, ki posluša brnejo motorjev, ki dela in daje vso svojo dušo pesmi ognja in transmisij. Vso svojo dušo jeklu — in pepelu?

O, le kdo ni z vsem in z vsemi sam. Srčen tisti, ki ljubi! — Českarkoli. — Le da ljubi. Le da ni sam. — Potem ne more biti.

Morda se njemu, ki dela, ki paži na ognje, ki gleda ure na strojih — kolje sreča od bolečine. In dela. Ljubi in je sam s seboj — s svojim srečem, ki ne ve, kam z ljubom.

Moli. O, prav getovo moli, če je z njim tak, moli. — Brnečim strojem daje svojo dušo ob živem, topajočem srečo.

Upokojilo se je sreča. Noči bodo zdaj tako, kakor je neocenjena. Nai se leskeče srebrno zlati stalaktit se dalje. Vsako noč. In naj blešči ob njem meri z drobnimi, trdnimi koraki svoj čas dalje. Ena sanje so pokopane. Nikogar ni prebudil njih pokop.

Pa vendar. En človek je vzdrževal. Eno srce je posluhnilo. — Le v trenutku, ko je nekje zazvenela šipa, je dekletov obraz pod nabrežno svetiljko sprejet trpeč smehljaj. Morda ga om, ki je šel, čuti. In mu je v odrešenje.

En sam trpeč smehljaj. Ena sama bolna lepa misel njemu, komurkoli, ki je vsemu in sebi zadnjikrat pogledal v obraz.

Zekaj? Da, da. — Zekaj?

In zdaj rešujete?

Zdaj je vse mirno in vse dobra. Upokojilo se je sreča. Noči bodo zdaj tako, kakor je neocenjena. Nai se leskeče srebrno zlati stalaktit se dalje. Vsako noč. In naj blešči ob njem meri z drobnimi, trdnimi koraki svoj čas dalje. Ena sanje so pokopane. Nikogar ni prebudil njih pokop.

S pomočjo dveh debrilj ljudi, ki nista hotela dovoliti, da bi bila storjena v nebo vitez.

— Kdo sta ta dva človeka? — je vprašal vitez.

— Prva je predstojnica, sestra Genovefa.

— A drugi?

— Velik dobrotnik, zdravnik, ki streže olnicam v Salpetrieri.

— Saj to je doktor Hebert! — je vzkliknil Picard in stopil bliže, — tisti, ki leči grofico de Linieres.

— Njegovo ime mi ni znano, — je odgovorila Marjana; — vem pa, da se je na prošnjo setre Genovefe ljubezljivo zavzel za

me... Vem, da je zainteresiral za mojo uodusov vplivne može in da se mu je posrečilo izposlovati mi ponilositev.

In zdroj na Rogera je pripomnila:

— Vidite torej, gospod, da je gospodina Geranlova dolžna za svoje osvobojenje zavhalo še bolj njemu, nego meni... On vam lahko pomaga najti Henrika, ki je najbrž že zapustila Salpetriero.

— Imenitno! — je vzkliknil Picard vedno udušen nad to novico. — Pojdova k dobremu doktorju... Tam zveva o gospodini Gerardovi vse, kar naju zanimi.

In starlug je hotel takoj oditi.

Vitez de Vaudrey ga je pa zadržal. In obrnen k Marjani je dejal:

— Ne morem vas pustiti od tod; ne morem dovoliti, da bi nosili kazen, ki ste jo prevezeli naše vi, ki ste se tako plemenito žrtvali.

— Zame ne morete storiti ničesar, gospod,

— je odgovorila Marjana... Vse, za kar vas prosim, je, da poveste gospodini Gerardovi, da v hipu, ko za vedno zapuščam Francijo moje misli so samo pri uji in pa slepi siroti, ki me je njen nežni glas zopet privedel na pravo pot.

Začul se je kapitanov glas:

— Takoj dvignemo sidro, gospod vitez,

Bolgarski kralj Boris.

ki je pod pritiskom bolgarskih mitropolitov razpustil parlament in ustanovil fašistični režim.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

160

Po teh besedah se je vitezu tem bolj mudilo spregovoriti z Marjano.

Ogovoril je Marjano z vestjo, da ima dovoljenje ostati z njo v ozadju krova do trenutka, ko bo že vse pripravljeno za odhod.

Marjana se je priklonila in odšla z mladim gospodom. Picard je stopal za njima.

Slutila je, da govori z njo mož, ki je bil Henrikim zaščitnik, mož, ki je bila njegova ljubezen kriva vseh nesreč, kar jih je poslala nemila usoda ubogi Henriki.

Uganila je, kaj ji bo povedal. Bila je pripravljena premagati svoje razburjenje.

Najprej je pripovedovala z vedno večjim razburjenjem o srečanju z dvema dekletoma na Pont Neufu zvečer po prihodu normandskega poštanega voza.

V kratkem je povedala, kaj je bila pred srečanjem s sirotama, ki sta jo potolažili in ji po svojih najboljših močeh prisikočili na pomoč.

Potom je govorila o slepi, ki jo je videla od daleč, kako jo je vodila Frochardka. Pravila je, kako jo je obšla groza pri misli, koliko bo morala sirota pretrpeti v družini usmrtenega morilca.

Končno je prišla do prizora v Salpetrieri in podrobno je pripovedovala, kaj se je bilo zdogodo.

Toda Roger je razumel že po prvih besedah, prikel je Marjano za roko in vzkliknil:

— To, kar ste storili, je plemenito in vzviheno.

— To je božansko! — je pripomnil Picard solznih oči.

Marjana ga je prebila.

— Storila sem, kar mi je velila storiti veste, dolžnost, — je dejala.

Približala se je ura očhoda... Mornarji na krovu so izpolnjevali zadnja povelja. Videč, da se bliža kapitan, najbrž da ga opozori, da mora nehati govoriti z izgnankom, je Roger hitro vprašal Marjano:

— Kako ste mogli zavzeti mesto tiste, ki jo zdaj rešujete?

— S pomočjo dveh debrilj ljudi, ki nista hotela dovoliti, da bi bila storjena v nebo vitez.

— Kdo sta ta dva človeka? — je vprašal vitez.

— Prva je predstojnica, sestra Genovefa.

— A drugi?

— Velik dobrotnik, zdravnik, ki streže olnicam v Salpetrieri.

— Saj to je doktor Hebert! — je vzkliknil Picard in stopil bliže, — tisti, ki leči grofico de Linieres.

— Njegovo ime mi ni znano, — je odgovorila Marjana; — vem pa, da se je na prošnjo setre Genovefe ljubezljivo zavzel za

me... Vem, da je zainteresiral za mojo uodusov vplivne može in da se mu je posrečilo izposlovati mi ponilositev.

In zdroj na Rogera je pripomnila:

— Vidite torej, gospod, da je gospodina Geranlova dolžna za svoje osvobojenje zavhalo še bolj njemu, nego meni... On vam lahko pomaga najti Henrika, ki je najbrž že zapustila Salpetriero.

— Imenitno! — je vzkliknil Picard vedno udušen nad to novico. — Pojdova k dobremu doktorju... Tam zveva o gospodini Gerardovi vse, kar naju zanimi.

In starlug je hotel takoj oditi.

Vitez de Vaudrey ga je pa zadržal. In obrnen k Marjani je dejal:

— Ne morem vas pustiti od tod; ne morem dovoliti, da bi nosili kazen, ki ste jo prevezeli naše vi, ki ste se tako plemenito žrtvali.

— Zame ne morete storiti ničesar, gospod,

— je odgovorila Marjana... Vse, za kar vas prosim, je, da poveste gospodini Gerardovi, da v hipu, ko za vedno zapuščam Francijo moje misli so samo pri uji in pa slepi siroti, ki me je njen nežni glas zopet privedel na pravo pot.

Začul se je kapitanov glas:

— Takoj dvignemo sidro, gospod vitez,

in če dovolite, si bom štel v čast spremiti vas na suho.

— Ne trudite se, gospod kapitan, da priporočim to dekle vaši naklonjenosti.

— Ne trudite se, gospod kapitan, — je odgovoril Roger v zadregi, zdroj na Marjano.

Pokazal je na njo, rekoč:

— Dovolite mi, gospod kapitan, da priporočam to dekle vaši naklonjenosti.

— To se je že zgodilo, gospod vitez, in vaši varovanki dovolim izjemo, da si lahko izbere kabino po svojem okusu.

Marjana se je zahvalila s pogledom, a vitez ji je za slovo krepko shtsnil roko in odšel.

Potem je pa stopil k nji Picard, jo objel, pritisnil na prsa in jo dvakrat poljubil na celo.

In odšel je, mrmljajoč:

— Ah, gospod policijski ravnatelj, vi še ne veste, kako strašen zločin ste danes storili!

Prišel na nabrežje je Roger nepremično obstal, zatopljen v svoje misli; tako je stal, dokler ni bilo za odhod ladje vse pripravljeno.

</div

MARIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

53

In Dewall jo mora zopet poljubiti.

— Moja sladka Marija, vedel sem, da boš o celi stvari tako mislila.

Tako nato vstopi dr. Buehwald ter iskreno pozdravi Dewalla.

— Zelo mi je bilo žal, da sem vas ogrešil, gospod doktor. Upam pa, da mi nimate ničesar slabega sporočiti?

Dewall v sledi zadrgre nekoliko prebledi — in Marija zapusti soko z izgovorom, da mora pogledati v kuhinjo. Ko sta oba gospoda sama, pravi Henrik ia pri tem dr. Buehwalda prošće pogleda.

— Spoštovani gospod doktor, upam, da vam ne bo neljubo, kar vam imam povedati. Hočem biti zelo kratki da vas ne bom zadrževal, da ne bi mogli o pravem času kosit. Ljubim vašo hčer Marijo — in — tudi ona me ljubi. Ali mi hočete izkazati čast in mi dovolite da vaša gospica hčerka postane moja žena?

Dr. Buehwald je bil vendarle zelo presenečen. Četudi je nekoč sumil, vendar ni na noben način tako naglo pričakoval Dewalla. Nekaj časa premišla ter gleda m'adega moža z resnimi očmi. In tedaj se poloti Dewalla nespametna bojezen, da ga boče vprašal, na kak način hoče ustavoviti družino. In zato naločno doda k svojim besedam:

— Vem, gospod doktor, da je moja prošnja nekoliko predzrna, kajti se vedno sem v zelo zmernih razmerah. In ne bi se še upal soubiti Marije, ako najini ljubezni ne bi pretela velika nesreča, tako da sveta oba že bala, da je najina življenska sreča uničena. In to em jeagnilo, da pojasnimi najino stališče in zaradi tega me ne smete smatrati za lahkomisljenega.

Dr. Buehwald premaga presenečenje in naglo prime Dewallovo roko.

— Ako hočem usedo svoje hčere brez skrb izročiti v roke kakega moža, tedaj ste vi ta mož, gospod doktor. Kar se je zgodilo in kar so bo še zgodili, poznam vas dovolj, da vem da ste vse drugo kot lahkomisljeno. In — večne razmere danes že miso take, da morete svoji ženi nuditi brezkrivo življjenje, tedaj sem za prve čase tudi že jaz tukaj. Moja Marija je moj edini otrok. In četudi nisem Krez, je Marija po svoji materi vendar poddedovala lepo premoženje. Torej za kako skrb ni nikakega povoda. Sicer pa mislim, dragi gospod doktor, da boste že prišli na boljše. Z vašim delom so vse zelo zadovoljni, drugače vas tudi ne bi poslali na Japonsko. Torej — tukaj je moja roka — Bog naj blagoslov vajino zvezo, kakor jo blagoslavjam jaz.

Tedaj in iskreno se stisnejo roke oba mož. Tedaj pa se tudi Marija vrne in se oklene očetu okoli vrata.

— Torej, sedaj mi postaja počasi jasno, Marija, da je bil tvoj bledi obraz in glavobol, ki te prej ni nikdar nadlegoval v zvezni tem mladini doktorjem. Torej hočeš zapustiti svojega očeta in iti ž njim?

Marija z rosnimi očmi pogleda očeta.

— Rada ga imam, oče, bolj kot svoje življjenje in če bi sedaj kaj moglo kalit moju srečo, je samo misel, da te moram zapustiti. Toda gotovo ne bom šla daleč od tebe in ti bom vedno na razpolago.

Ginjen ji oče boža lica.

— V bodoče to ne bo samo odvisno od tebe, kajti o tem bo odločeval tudi tvoj mož.

— Tudi v tem, kakov v vsem ostalem, sem žujim edina, oče! Kaj ne Henrik?

Marija ponudi Dewallu roko in ženin jo privije na svoje prsi.

— Prav gotovo, Marija, V. S., kako zelo spoštujem tvojega očeta in ne bi ga hotel oropati njegovega otroka, temveč mu podariti še sima.

Vidiš, oče! — zakliče Marija.

Oče položi roke okoli oba.

— Meni pač ne bo ničesar prismanjkovalo. O tem se bomo že pogovorili. Sedaj pa se mi zdi, da gremo h konsilu. In ko bomo pojedli, mi morata povedati, zakaj sta se morala batiti da je bila vajna življenska sreča ogrožena.

— Da, oče, ravnokar se mi je Berta pritožila, da se bo pečenka pričigala, ako je takoj ne prinese na mizo.

— Tega pa ne smemo zekriviti dragi Henrik. Sedaj se bovačila, kajti med očetom in sinom naslovni niso dovoljeni. Torej, pojdimo, otroci.

Vsi gredo v obrednico in dr. Buehwald naroči Mitzi, da postavi sek na led.

— Da boste vedeli, Mitzi, v hiši je nevesta in to se mora obhajati. Tudi za sebe si shladite polovico steklenice sekta, da boste po znejni pili na zdravje zaročencev.

Mitzi čestita zaročencem in gre rdečega obraza v kuhinjo, da tudi kuhičar neznan, kaj se je zgodilo.

Po konsilu, pri kavi, poroča Dewall očetu obsežno, kaj se je zgodilo, kar je ogrožalo njegovo in Marijino srečo. Stari gospod pa posluša, dokler ni vedel vsega. Nato pa prime Dewallovo roko in jo krepko stres.

— Ako bi imel še kak najmanjši dvom, da bi ti zaupal svojo hčer, tvoje pomažanje v celi zadevi bi mi jo vzel. Da si odkloni Miss Vauthamovo in pri tem še, ko si imel dovolj povoda dvomiti nad Marijo, mi je zadosten dokaz, da jo ljubiš iz celega srca: In da je Marija odklonila Wendlerja, ti je tudi dokaz, koliko si ji vreden. Hyala Bogu, vse se je dobro izteklo za vajno in upajmo, da se bo tvoj prstan izkazal da primaša srečo. V moč črnega vedeževalca ne verjamem, toda blagoslov tvoje matere more delati čudež, to je pri meni gotovo. In sedaj bomo še enkrat napolnilni kozarec ter jih bomo izpraznili v zvest spomin vajnih mater.

Nekaj časa zavlača molk, nato pa pravi Marija:

— Drago oče, že prej, ko je Henrik odšel od mene, sem premisila kako bi bilo treba urediti, da ne bi ostal sam kadar se poročim. Slišala sem, da je stanovanje nad nami odpovedano in bo s 1. julijem prazno. Ako sedaj hitro zgrabimo, lahko dobimo to stanovanje. Henrik in jaz bova tedaj stanovala nad teboj. Mitzi obdržiši v svoji službi; v hiši je na vse navajena in pozna tvoje želje. Razun tegi bi tudi jaz vedno mogla priti k tebi. Vsak prosti čas bi mogla pobratiti za tebe. Ne bi smela biti v skrbeh, da ti kaj manjka. In tako ne boš počutil samega in tudi Henrik bi ti bi vedno pri roki. Kako misliš o tem, oče?

Očetu se porose oči in globoko dihne.

— Zelo lepo, moja Marija! To bi mi odvzelo vse skrbi zaradi ločitve. Vse si domislijam, tako lepo, da bom takoj poklical gospodarja, aki še nima za gorenje stanovanje kakega najemnika.

Tako odide v svojo pisarno toda ni tako naglo poklical, kajti misli si je, da oba mlada zaročencem ne bosta prav nič huda, ako ostaneta nekaj časa sama.

Ko dr. Buehwald zapusti sobo, Henrik takoj vstane in stopi z razročitimi rokami k Mariji, ki se mu vrže na prsi in ustnice oba zadržijo v vročem poljubu. Nato si pogledata globoko v oči

in se zopet poljubita. Nato si pripoveduja manikaj, kar se zdi mladim zaročenim zelo važno. Svet se pred njima potopi in nič; vesta samo, da se držita v objemu, da se njuno ustreze vedno najdejo in da si bereta v očeh, kako sta srečna. Ko se po dolgem času oče vrne, ju še vedno najde v objemu.

Torej, stvar je v redu — stanovanje še ni oddano in sem ga takoj vzel Gospodar je zelo vesel, ker je sedaj toliko stanovanj praznih in je z svoje sobe takoj dobil najemnika, — pravi oče, ter se sneže nad zadrgo oba, ker ju je presenetil v objemu.

Vsi trije se pogovarjajo o načrtih za bodočnost in ker je bil dr. Buehwald vesel, da bo še vedno imel svojo hčer blizu sebe, ni nasprotoval, da bi se poroka vršila kmalu, da bi se mogla novoporočena vrhniti z ženitovanjskega potovanja ravno v času ko bi bilo ujmeno stanovanje urejeno.

Od sedaj naprej je imela Marija dovolj opravka s svojo balo. Pri tem sta ponagali tudi Berta in Mitzi. Henrik je vsak večer prišel z četom iz pisanice naravnost na dom. Zaročenca sta uživala nekajno srečo in oče je oživel v sreči svoje hčere.

Henrik in Marija nista, odkar so bila medsebojno izmenjana zaročna naznamila, ničesar slišala o Miss Vauthamovi in Wendlerju.

Miss Grace in Wendler sta se sporazumela, da ne bosta dolgo odlasa s poroko. Toda Miss Grace je zahtevala, da se njuno ženitovanje vrši v New Yorku. Misliši si je, da bo postala zopet mirna, zato ne bo več dihalo tega zraka, kajti tukaj jo je vse preveč spominjalo na Dewalla. Ko je prejela njegovo zaročno naznamilo, jo še enkrat zalijeo solze in je mislila, da tega ne bo mogla prenesti, da bo dal drugi ženi vse, po čem je tako zelo hrepnela. Kurt Wendler je vedel, da bo enkrat že občutila vso žalost, zato ji stoji udan ob strani, jo tako potolaži, da si je morala reči, da nikdo tega ne razume tako, kot Wendler.

V njegovem objemu je izjokala svoje zadnje solze za Dewallom. In Wendler ji obljubi da jo bo čim prej odpeljal v New York. Svoje trgovske zadave je mogel tako urediti, da je vsak čas mogel odpotovati. Saj je bil vedno pripravljen, da je odšel na daljši potovanje, ako je dobil ugodne pomladne in ako je imel priložnost skleniti dobre kupčenje. Tako skleneta, da odpotujeta že proti kencu prihodnjega tedna.

O njunem odhodu je zvedel Dewall od gospe Fiedler, katero je Mrs. Flint za slovo obiskala. Mrs. Fiedler ji je povedala, da bo sedaj v miru živela v vili Miss Vauthamove, ker bo Miss Grace potovala s svojim možem.

Mrs. Flint je tudi povedala gospe Fiedler, da bo poroka v New Yorku obhajena v vsej razkošnosti in gospe Fiedler je izrazila občutovanje, da pri ženitovanju ne bo mogla biti načrtoča.

Kmalu je Dewall zvedel, da je Miss Vautham zopet odpotovljena v Ameriko in čutil se je olajšanje. Za mehkočutnega moža je vedno mučno, aki ne more vračati ljubezni. In navzlie svojim napakam in slabestim Miss Grace ni bila slaba.

Dewall sporoči Mariji njun odhod in tudi Marija je bila vesela, da leži med njimi široko morje. Preveč trpljenja in skrbi je pretrpela zaradi mlade Amerikanke. In četudi se je vse srečno iztekelo, ravno tako bi se moglo obrniti na slabo.

Od gospe Fiedlerjeev, ki si je dopisovala z Mrs. Flint, je Dewall vedno izvedel, da se je Mrs. Wendlerjevi godi dobro. Po enoletnem zakonu je Grace obdržala svojega moža s hčerkom in tedaj je Grace svojemu možu sveto obljubila, da bo svojo hčer boljje vzgojila, kakov pa je bila sama vzgojena. Bila je nad vse lepote in vse bogastvo svoje ljubezni je razlila nad otroka. Zakon z Wendlerjem, ki je bil ravno tako tudi dober oče, je bil za oba srečen.

Wendler je prenesel svojo trgovino v New York, v Bernu pa je v svojem uradu pustil svojega zastopnika. In vsako leto je prihajal s svojo ženo v Švicarje zaradi svoje trgovine. Grace ga je spremajala na vseh njegovih potovanjih in vzel je s seboj tudi otroka, ker se oba nista mogla ločiti od njega.

Marijina in Henrikova poroka se je vrnila v začetku julija in ko sta bila na ženitovanjskem potovanju, je bilo njuno stanovanje urejeno. In ko se vrneta s potovanja, najdetra majhen zavoj, ki je prišel iz New Yorka. V zaviku je bila majhna, pa dragocena brijančna verižica in poleg vizitka z besedami:

— Presim, gospa Marija, sprejmite te brijančne kot moje poročno darilo. Vsak brijanč naj bo solza, ki sem jo prelijal za vsako svojo krvico. Brijančne morate nositi, aki ste tako velikodusni, kot mislim jaz in dovolite mi da svojo krvico, katero sem napravila, nekoliko popravim. Bodite velikodusni, gospa Marija. Srečni ljublj morajo vedno biti, ker imajo toliko predpravje pred nesrečnimi. Iskreno vam želim, da se vaša sreča ne bi predrugčila.

Vaša obžaluoča

Grace.

Marija z rosnimi očmi pogleda svojega moža ter mu ponudi brijančne v vizitku.

— Kaj naj naredim, Henrik? Osramočena sem, aki sprejmam tako dragocen dar. Ako ga pa vrnem, tedaj zopet žalim ženo, katero krvida je bila samo v tem, da je tebe tako zelo ljubila.

Henrik jo smeje poljubi.

— Samo sprejmim ta dar, Marija. S tem si Grace samo olajša srečo. To ji privočimo, da more vse to storiti brez posebne težave. In s tem je začela rešena. Piši ji in se ji kratko zahvali. In Grace ima prav, ko pravi, da morajo biti srečni ljubje, velikodusni. In ti si vendor srečna, ali ne, Marija?

Marija se mu vrže na prsi in ga izkreno pogleda.

— Moj dragi — kdo drugi bo srečen, aki ne jaz?

— Oba si živo pogledata v oči in ustnice se jima stisnejo v blažen poljub.

KONEC.

GROZLJIVI DOŽIVLJAJI Iz AFRIKE

Dr. Lutz Heck, znan zoolog in ravnatelj berlinskega živalskega vrtu, pripoveduje napete stvari o svojih doživljajih pri potu na zvezri v Afriki.

Dokler se nisem srečal s temi zvermi, pravi dr. Lutz Heck, sem podcenjeval njih nevarnost. V resnici pa so zelo nevarni trenutki, če trči v goščavi na nosoroga ali bivola in ne moreš uporabiti orožja, aki će se napadenpa žival blisko postavi v bran in si zamudi lotmek sekunde, da bi jo zadele smrtno. Najmočnejši vtis o nevarnosti takšnih živali pa sem dobil, ko sem se nekot pomoči srečal z levom.

Podnevi so levi v splošnem ne dolžni. Večina se jih niti ponoči ne loti človeka. So pa med njimi tudi pravi lidožožeri, ki so na nekakšen

Poziv!

Izdajanje lista je v izvedbi

z velikimi stroški Mn.

go jih je, ki so radi 4:14

bih razmer takoj prizna

deti, da so nas naprosti:

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, peravnajo na

ročnino točno

Uprava "G. N."

skozi mozek, se je lev zrušil v zgraniči jaz in z rjevenjem, ki je še egnju.

S tem nisem napravil nobene luknje in afriški živalski paradiž, kajti prenogi drugi levi so v mnogih naslednjih nočeh obkrožali naše taborce.